

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta ta' l-4 ta' Marzu, 2008

Citazzjoni Numru. 1196/2000/1

**Dr Joseph Zammit Tabona u martu May Zammit
Tabona; u b'dikriet tat-12 t'Ottubru 2006 il-kawża
tkomplet fl-ismijiet ta' Raffaella Zammit Tabona,
Andrea Zammit Tabona u Dr Joseph Zammit Tabona
flok May Zammit Tabona li mietet waqt li kienet miexja
l-kawża**

Versus

Charles *sive* Charlie Saliba

F'din il-kawża l-atturi qegħdin ifittxu lill-konvenut għad-danni għax igħidu illi seraqhom.

lċ-ċitazzjoni tgħid illi filgħodu kmieni fit-12 ta' Meju 1995 xi nies kienu għamlu serqa mid-dar fejn joqogħdu l-atturi, 68 Triq il-Kbira, San Ġiljan; kienu nsterqu flus u ħwejjeg oħra, saret ħsara fil-proprjetà ta' l-atturi li garrbu wkoll għrieħi fuq il-persuna tagħhom.

Il-konvenut kien wieħed minn dawk li ħadu sehem fis-serqa; anzi, kien il-“movent u promotur” u għalhekk għandu jwieġeb għal dak kollu li ġarrbu l-atturi.

Lill-atturi ma seħħilhomx li jsiru jafu min kienu n-nies l-oħra li ħadu sehem fis-serqa, u jridu jstabilixxu l-ħtija għallinqas tal-konvenut, kif ukoll l-entità tad-danni li ġarrbu. Għalhekk fetħu din il-kawża u qegħdin jitolbu illi l-qorti:

1. tgħid illi l-konvenut kien il-“promotur u organizzatur” tas-serqa u kien ħa sehem attiv fiha;
2. tgħid illi l-konvenut għandu jwieġeb lejn l-atturi għad-danni kollha li dawn ġarrbu minħabba s-serqa;
3. tillikwida d-danni; u
4. tikkundanna lill-konvenut iħallas id-danni hekk likwidati, flimkien ma' l-imgħax minn dakinhar tas-sentenza u l-ispejjeż, fosthom dawk ta' l-ittra ufficjali tal-15 ta' Lulju 1998.

Il-konvenut ressaq dawn l-eċċezzjonijiet:

1. ma huwa minnu xejn illi l-konvenut ħa sehem fis-serqa tat-12 ta' Mejju 1995;
2. din il-kawża saret biss biex l-atturi jiksbu vantaġġ artificjali f'kawża illi l-konvenut bħala direttur f'isem soċjetà kummerċjali fetaħ kontra tagħhom għax għandhom jagħtu lis-soċjetà li deher għaliha l-konvenut; u
3. il-konvenuti ilhom għal ħafna snin jissaportu l-allegazzjonijiet frivoli u vessatorji ta' l-atturi, li għamlu ħsara lill-konvenut l-aktar għax tellfuh ix-xogħol, u l-konvenut għalhekk qiegħed imexxi b'kawża oħra għad-danni li ġarrab u li qiegħed iġarrab.

B'sentenza mogħtija fl-10 t'Ottubru 2006 il-qorti laqgħet l-ewwel żewġ talbiet ta' l-atturi – billi qalet illi l-konvenut kien ħa sehem fis-serqa li saret mid-dar ta' l-attur fit-12 ta' Mejju 1995 u, wara li rat l-art. 1049 tal-Kodiċi Ċivili, qalet illi l-konvenut għandu jagħmel tajjeb għad-danni kollha li ġarrbu l-atturi – u ordnat illi jitkompla s-smiġġ għall-għanijiet tat-talbiet l-oħra.

B'dikriet mogħti dakinhar ukoll il-qorti tat lill-atturi żmien biex ifissru bi prospett il-pretensjonijiet tagħhom dwar il-*quantum* tad-danni. L-atturi għamlu dan il-prospett fil-forma ta' *affidavit* ipprezentat fit-13 ta' Novembru 2006 u l-konvenuti għamlu l-osservazzjonijiet tagħhom dwaru

b'nota tat-8 ta' Jannar 2007. Din is-sentenza tallum hija dwar it-talbiet għal-likwidazzjoni u l-ħlas tad-danni.

Id-danni pretiżi mill-atturi jaqgħu, essenzjalment, f'żewġ kategoriji: fl-ewwel kategorija hemm il-ħwejjeġ misruqa u n-nefqa biex issewwiet il-ħsara għamlu l-ħallelin biex setgħu jidħlu, u fit-tieni kategorija hemm l-ispejjeż mediċi u ta' kura li kienet teħtieġ l-attriċi May Zammit Tabona billi l-ħallelin kisrulha sieqha waqt is-serqa.

Id-danni ta' l-ewwel kategorija huma dawn:

- ġojjelleria stmata li tiswa: Lm 51,406.00
- flus kontanti: Lm2,381.00
- nefqa biex issewwiet ħsara: Lm 65.00
- B'kollox: Lm53,852.00

Il-qorti tifhem illi sid ma huwiex mistenni li jzomm riċevuta li turi kemm jiswew il-ħwejjeġ li jzomm f'daru, lanqas li jzomm rendikont dokumentat tal-flus kontanti li jzomm id-dar. L-aħjar prova li tista' ssir f'ċirkostanzi bħal dawk tal-każ tallum hija bil-ġurament tas-sid.

Il-qorti, wara li qieset l-elementi ta' prova fil-proċess, il-kondizzjoni ta' l-atturi kif setgħet taraha waqt aċċess li sar fid-dar tagħhom, u l-fatt illi ma ntweriet ebda raġuni għala ma għandhiex temmen lill-attur, toqgħod fuq ix-xieħda ta' l-attur u tgħid illi l-ħwejjeġ misruqa u n-nefqa biex issewwiet il-ħsara jiswew b'kollox tlieta u ħamsin elf, tmien mija u tnejn u ħamsin lira (Lm53,852.00) – mija u ħamsa u għoxrin elf, erba' mija u wieħed u erbgħin euro u tnejn u erbgħin ċenteżmu (€125,441.42).

L-ispejjeż mediċi u ta' kura b'kollox telgħu għal sitta u tletin elf, sitt mija u tnejn u ħamsin lira (Lm36,652). Għal uħud minn dawn l-ispejjeż ma hemmx riċevuti billi l-ħlas kien isir fi flus kontanti. L-atturi qegħdin jippretendu biss in-nofs billi xi wħud minn dawn l-ispejjeż kienu jkunu meħtieġa xorta minħabba fix-xjuħija.

Għalkemm hawn ukoll il-prova tan-nefqa saret bil-ġurament ta' l-attur, il-qorti tifhem illi hawn iċ-ċirkostanzi huma differenti. Dawn huma spejjeż li saru wara s-serqa meta l-atturi kellhom il-ħsieb li jfittxu lill-konvenut bil-qorti, u għalhekk kien mistenni minnhom, u kien ikun għaqli, li jzommu riċevuti. Il-qorti għalhekk hija tal-fehma illi ma għandhiex toqgħod fuq il-prospett magħmul mill-attur, iżda għandha tagħmel likwidazzjoni *arbitrio boni viri* wara li tqis

Kopja Informali ta' Sentenza

L-elementi ta' prova li hemm fil-proċess, il-ġrieħi li ġarrbet l-attriċi, l-età tagħha u l-kondizzjoni ta' l-atturi. Wara li għamlet dan l-eżerċizzju, il-qorti tillikwida dawn id-danni minħabba spejjeż mediċi u kura fis-somma ta' ħamest elef euro (€5,000).

Għal dawn ir-raġunijiet il-qorti tiddisponi mit-tielet u r-raba' talbiet ta' l-atturi, u hekk taqta' l-kawża, billi tillikwida d-danni li ġarrbu l-atturi fis-somma ta' mija u tletin elf, erba' mija u wieħed u erbgħin euro u tnejn u erbgħin ċenteżmu (€130,441.42) u tikkundanna lill-konvenut iħallas lill-atturi d-danni hekk likwidati flimkien ma' l-imgħax u l-ispejjeż mitluba fiċ-ċitazzjoni.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----